
ALAN TERCİHLERİ VE MESLEK SEÇİMİ

*Önce Kendisini Tanımalı....

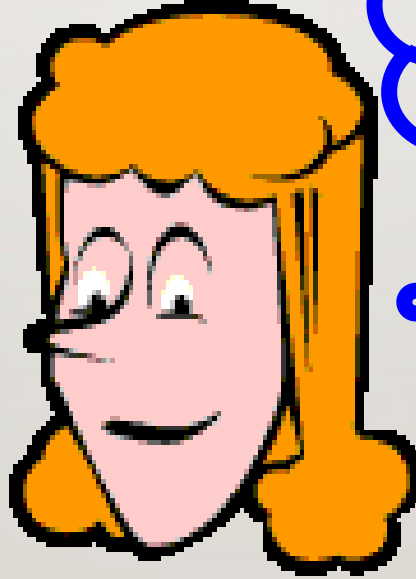
En çok neleri yapmaktan zevk alıyorum?

Nasıl biriyim?
Özelliklerim neler? Neleri iyi yapıyorum?

Nasıl bir ortamda daha rahat ve verimli çalışabiliyorum?

En başarılı hissettiğim alanlar nelerdir?

10 yıl sonra neler yapıyor olacağım?

Sonra meslekleri...

- *Kendi Özelliklerimi aktarabileceğim meslekler nelerdir?
- *Mesleğin gerektirdiği beceriler neler?
- *Bu işlerde ne gibi faaliyetlerde bulunuluyor?
- *Bu meslekten kişiler hangi işlerde ve sektörlerde çalışabiliyorlar?

4 MESLEK NEDİR?

Kişinin belli bir eğitim ile edindiği ve geçimini sağlamak için sürdürdüğü etkinlikler bütünüdür.

MESLEK
SEÇİMİ
NİÇİN
ÖNEMLİ?

MESLEK SEÇİMİ

Ben Neler Yapabilirim ?

- Bir kimsenin kendisine uygun mesleği seçebilmesi için önce kişisel özellikler ve mesleklerin özellikleri konusunda ayrıntılı bilgi sahibi olması gereklidir.
- "Ben neler yapabilirim" sorusuna cevap verebilmesi için kendi yeteneklerini tanıması gereklidir.

* "Ben⁷ neler yapabilirim ve ben edineceğim meslekten neler bekliyorum? "

* İlgilendiğim meslekler ne gibi özellikler gerektirmektedir ve ne olanaklar sağlamaktadır.?"

- İnsanların çok çeşitli işleri değişik düzeylerde yapabildikleri bir eğitim programından yararlanmada bireyler arasında farklar olduğu bilinen bir gerçektir.
- Yetenek bir eğitim programından bireyin ne derece başarılı olacağına ipuçlarını veren bilgi ve beceriler bütünü olup, kalıtımla getirilen öğrenme gücünün çevre desteği ve deneyimle geliştirilmiş kısmını ifade eder.

MESLEK SEÇİMİYLE NELERİ BELİRLERİZ?

- ◆ Hayatımızı nasıl bir ortamda sürdüreceğimizi,
- ◆ Hayat⁹ boyu birlikte iş yapacağımız arkadaş çevremizi,
- ◆ Çalışırken zevkle iş yapıp yapamayacağımızı,
- ◆ Mesleğimizden tatmin olup olamayacağımızı,
- ◆ İş bulma zorluk veya kolaylığını,
- ◆ Ailemizin nasıl bir ortamda yaşayacağını,
- ◆ Tatil sürelerimizi,
- ◆ Genel yaşam biçimimizi,
- ◆ Toplumda hangi konumda olacağımızı,
- ◆ Nelerden ödün verip vermeyeceğimizi.

MESLEKLER HAKKINDA NELERİ BİLMELİYİZ?

- ◆ Mesleğin faaliyet alanı nedir?
- ◆ İyi ya da kötü yanları nedir?
- ◆ Hangi ortamda çalışılacaktır?
- ◆ Günde kaç saat çalışılacaktır?
- ◆ Gece ya da gündüz nöbeti var mı?
- ◆ Haftalık tatillerin, yaz tatillerinin süresi?
- ◆ Özel beceri gerektiriyor mu?

- ◆ Ne gibi nitelikler gerektiriyor?
- ◆ İşe başlarken ayrıca bir eğitime gerek var mı?
- ◆ Kursu, staja gerek var mı?
- ◆ Hangi okullardan mezun olmak gerekiyor?
- ◆ Meslekte ilerleme olanakları nelerdir?
- ◆ Gelir düzeyi ne olacaktır?
- ◆ Ülkenin her bölgesinde mi sadece belirli yerlerde mi çalışma olanağı var?

KIŞILIK ve MESLEK

Yeteneklerimiz, ilgilerimiz,
zevklerimiz, hobilerimiz,
değer yargılarımızın
toplamıdır.

EN İYİ YAPABİLECEĞİMİZ
İŞ NEDİR?

EN ÇOK MUTLU
OLACAĞIMIZ İŞ NEDİR?

ALAN ve MESLEK SEÇİMİNDE YAPILAN ÖNEMLİ YANLIŞLAR

- Lise dönemi gencin grup ilişkilerine çok önem verdiği bir yaş dönemidir ve genç, gruptan ayrılmak istemez. Alan seçiminde de grubun çoğunluğu nereye yöneliyorsa genç, arkadaşlarından ayrılmamak için ilgi ve yetenekleri dışında bir alanı seçmek gibi bir yanlışa düşebilir.
- Öğrenci bazen de ailesinin, okulun, çevresinin ve hatta toplumun etkisinde kalarak ilgi ve yeteneklerine uygun olmayan alanı da seçebiliyor.

Gençlerin meslek seçiminde önemli olan bir etken de çok popüler ve gelir getiren mesleklere olan eğilimdir. Eğer ders başarısı ve yetenekler bu mesleklere uygun değilse ve buna rağmen yine bu meslekleri seçiyorsa, öğrenimini tamamlayıp mesleki yaşama başladığında yaptığı işten zevk alamama, yeteneklerini kullanamama gibi olumsuzluklarla karşı karşıya kalır.

ÖĞRENCİNİN ALAN ve MESLEK SEÇİMİNDE AİLEYE TAVSİYELER

- Lise birinci sınıftan itibaren başlayan yıllar, öğrencinin geleceğine ilişkin yeni kararlar almasını ve bu kararları uygulamaya koymasını gerektiren yıllardır. Lise öğrencileriyle yapılan araştırmalar, öğrencilerin en çok "gelecek, meslek ve öğrenim" konusunda kaygıya düştüklerini göstermektedir. O halde bu yıllar, kritik yıllardır ve aile, yani anne-baba ve gençle ilgili diğer yetişkin bireyler gence yardımcı olmalıdırlar.

Anne-babanın izlemesi gereken tutumlar

- Çocuğunuzun ders başarısını, ilgi ve yeteneklerini, serbest zamanlarında ne tür etkinliklerde bulunduğunu gözlemleyin.
- Seçmeyi düşündüğü mesleklerle ilgili araştırmayı birlikte yapın.
- Bazı durumlarda anne-baba kendilerinin gerçekleştiremedikleri idealleri çocuklarının gerçekleştirmesini isterler. Çocuğunuzun istek ve ideallerinin sizinkinden farklı olabileceğini unutmayınız.

- Alanlara kaynaklık eden derslerdeki başarı çok önemlidir. Çünkü bu dersler, seçmeyi düşündüğü alanda daha geniş ve kapsamlı olarak okutulacaktır. Bu derslerde zorlanıyorsa başarısı düşecek, bu da diploma notunun düşük olmasına, dolayısıyla orta öğretim başarı puanının düşük gelmesine sebep olacaktır.

- Bazen de anne-babalar çocuklarının ilgi, yetenek ve isteklerini dikkate almadan kendilerine ait kurulu bir düzeni devam ettirmeleri için (baba tekstil işiyle ilgileniyorsa çocuktan tekstil mühendisi olmasını istemek gibi) onlara telkinde bulunmakta, hatta zorlamaktadırlar. Bireysel farklılıkları dikkate almak gerekmektedir.

- Ailede eşler arasındaki çatışmalar veya ergenlik çağındaki genç ile yapılan aşırı tartışmalar gencin başarısını ve sağlıklı bir alan/meslek seçimi kararını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Özellikle aile içi ilişkiler, iletişim ve desteğin olumlu bir Őekilde yansımada yarar vardır.

"HIÇBİR İŞİN GELECEĞİ
YOKTUR, O İŞİ YAPAN
KİŞİNİN GELECEĞİ
VARDIR."

Dr. George W. Crane

UNUTMA

Sevdiğiniz işi yaparsanız
hayatta bir gün bile çalışmış
sayılmazsınız.

Psk. Dan. Merve BAKİ AKDOĞAN